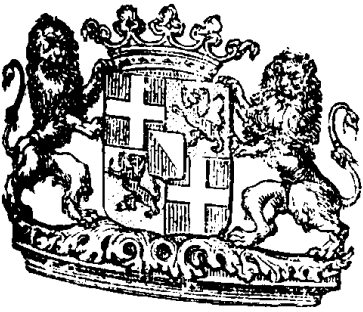

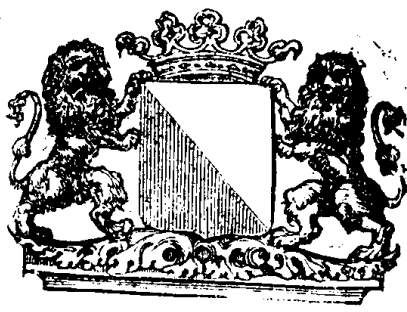
ZATURDAG

1 NOVEMBER.

UTRECHTSCH

PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, doen te weten, dat bij eene nadere regeling van den prijs der *Coaks* van de stedelijke gasfabriek, dezelve thans, met inbegrip van de rijks- en plaatselijke belasting, ten bedrage van 40 Cents, is bepaald als volgt:

Bij partijen van beneden de 15 mud per mud of 40 Ned. ponden f 0.70
Van 15 mud en daarboven per mud 0.64
500 0.60

Dat tot den aankoop van de *Coaks* aan de stedelijke gasfabriek dagelijks, de Zon- en Christelijke feestdagen uitgezonderd, de gelegenheid zal worden gegeven van d.s. morgens negen tot des namiddags twee ure.

Utrecht, Burgemeester en Wethouders voornoemd, den 30. Oct. 1862.

VAN DIELEN, Weth.

Ter ordonn. van dezelve W. IL. DE WATTEVILLE, l. s.

UTRECHT, Zaterdag 1 November.

Gelijk gisteren de telegraaf nog meldde gaat in Griekenland alles heel rustig en bedaard toe. De strekking der revolutie blijkt geenszins republikeinsch te zijn; het provisioneel bestuur toch verklaart, het monarchaal konstitutionneel beginsel te handhaven. In de volksvergadering, die weldra bijeen zal komen, zal dan ook wel de keuze van een koning ter sprake gebragt worden. Het aantal kandidaten is sedert den aanvang dezer week niet weinig verminderd, en van die genoemd werden staat in ernst nog slechts de zoon van den koning van Italië op de lijst. Het is wel te denken dat deze met de aanname niet lang zou dralen. Maar zou Frankrijk dat zoo lijdelijk aanzien, al zou het ook geneigd zijn op een kongres over de Grieksche zaak (waartoe op het oogenblik geen plan bestaat) een plaatsje naast zich aan Italië in te ruimen gelijk de *Disc.* het verlangt? Intusschen, het is te hopen, dat de zaken zonder interventie in orde komen, vooral zoo die eens van Frankrijk moest uitgaan; want daarvan ziet men een slecht voorbeeld te Rome, dat, zegt men nu, volgens eene uitdrukkelijke verklaring aan de Ital. regering, vooreerst door de Fr. troepen bezet zal blijven. Dit nl. zou o. a. het antwoord zijn op *Durando's* nota, die volgens eene dépêche echter nog moet beantwoord worden, hetgeen evenwel geen zoo groot verschil uitmaakt, want, al is het niet bepaald uitgesproken, Rome zal vooreerst toch wel bezet blijven. De reactie mag zich dus nog wat in haar triomf verheugen.

Ook in Pruissen kan zij zich nog een poosje verblijden. Hare kunstgrepen en valsche voorstellingen zullen echter niemand anders overtuigen dat het volk gezond is zooals het niet gezond is, dan die daarvan overtuigd schijnt te willen wezen. Het ware te wenschen dat de vorst zelf eens rondzag om te onderscheiden wat waar is en onwaar; de *enttaischung* mogt hem anders bij de opening der Kamers te raauw op het lijf vallen.

In Oostenrijk schijnt gelukkig de *Bismarck*-budgettheorie geen ingang te hebben gevonden. Den 28. Okt. had in de gemengde komm. uit de beide Huizen de heer *Reichberg* verklaard, dat de regering geen aanleiding had gevonden om de traktementen van den gezant te Rome en van den president der militaire kommissie te verminderen, maar dat zij wel gezind was het artikel »uitgaven voor de diplomatie» te verminderen met f 26000. De leden van het Lagerhuis tot de kommissie behoorende hadden zich daarmede vereenigd; die van het Lagerhuis zullen dat wel niet gedaan hebben. Volgens eene dépêche echter van latere dagteekening schijnt *Reichberg* wilde, tot stand gekomen, of te zullen komen; de dépêche is niet duidelijk.

Uit de dépêche over de opening der Keur-Hessische kamer is gisteren weder de halstarrigheid der Hessische regering gebleken. Zij wil toch alleen een kieswet indienen, althans behoudt zich voor, andere ontwerpen naar goedvinden al of niet voor te dragen. Dit nu zal wel weer tot een konflikt leiden, want de kamer verwachtte bepaald, dat er meer zou worden behandeld dan die kieswet. En dat ontwerp kieswet zal dan nog wel de strekking hebben, om de liberale bepalingen der wet van 1849 zooveel mogelijk te niet te doen, iets waartoe de Kamer zich wel niet zal laten vinden.

Volgens de berichten uit Amerika hebben bij Lavergne, niet ver van Nashville de Zuidelijken weder in een gevecht het onderspit gedolven. — De verbittering wegens *Lincoln's* proklamatie neemt in het Zuiden niet weinig toe; de president is zelfs

door het kongres tot alle represaille maatregelen gemagtigd. Men acht dan ook in het Zuiden, gelijk men steeds gedaan heeft, de slavernij als eene levens-kwestie.

De sinds gisteren ontvangen *Telegrafische depeches* laten wij hieronder volgen:

Nieuw-York, 22 Oktober. De Zuidelijken zijn den 6. dezer door de Noordelijken bij Lavergne, op 15 mijlen ten westen van Nashville, aangevallen en geslagen. De eersten hebben hierbij 170 man aan krijgsgevangenen verloren.

Het kongres der Zuidelijken heeft eene resolutie aangenomen, waarbij de president (uit aanmerking van de proklamatie van den heer *Lincoln*, betreffende de emancipatie der slaven, en — zoo als de resolutie luidt — van andere barbaarschheden van *Lincoln*) gemagtigd wordt, al die represaille-maatregelen tegen het Noorden te nemen die hij noodig mogt achten. Het kongres is voorts uiteengegaan tot 13 November.

Mac Clellan is met zijn leger verder opgerukt.

Turijn, Vrijdag. De *Discussione* bevat op nieuw een artikel over de Grieksche aangelegenheden, hetwelk ten titel voert: *Wat is de taak der regering tegenover Griekenland?* Het blad treedt in een onderzoek der gebeurlijkheden, waartoe de Grieksche kwestie kan aanleiding geven. Indien de Grieksche zaken op een diplomatiek kongres geregeld zullen worden, dan heeft Italië het regt, daarop zitting te hebben. De *Discussione* is voorts van meening, dat op het traktaat van Parijs wel eene omwenteling moest volgen Italië's plaats op een kongres behoort naast die van Frankrijk te zijn. Indien de Grieksche bevolking de kroon aan den zoon van koning *Victor Emmanuel* mogt aanbieden, dan moet Italië zoowel met zijne eigen belangen te rade gaan, als met die van Griekenland, en wel uit aanmerking van den algemeenen politieken toestand in Europa.

Berlijn, Vrijdag. De *Staats-Inzeiger* berigt de benoeming van graaf *Bernstorff* tot buitengewoon gevolmagtigd minister aan het hof van Groot-Brittannië.

Londen, Vrijdag. Blijkens den heden openbaar gemaakten weekstaat der Engelsche bank is het bedrag der omloopende banknoten met 448,550 p. st. en de voorraad edel metaal met 595,845 p. st. verminderd.

Parijs, Vrijdag. *La France* meent te weten, dat de heer *Nigra* den heer *Drouin de Lhuys* zijn leedwezen betuigd heeft, dat de heer *Durando* zijne bekende circulaire aan Frankrijk heeft doen toekomen. De door den heer *Nigra* gegeven ophelderingen zijn te Parijs goed opgenomen. Het blad verzekert voorts, dat Frankrijk door eene nota zal antwoorden, die de heer *de Sartiges* te Turijn aan den heer *Durando* zal overhandigen en waarin de denkbeelden en voornemens der keizerlijke regering omtrent Italië's zaak kenbaar gemaakt worden.

Marseille, Vrijdag. Volgens berichten uit Griekenland heeft de president van het voorloopig bewind aldaar eene proklamatie uitgevaardigd, strekkende ter verklaring: dat het regeringsstelsel, waarbij de waardigheid der natie en de eerbied voor de wetten werden vertreden, door Griekenland is afgeschaft; dat het nieuwe goevernement het monarchaal konstitutionneel beginsel zal handhaven; dat het eene duurzame dankbaarheid jegens de drie beschermende mogendheden aan den dag zal leggen en vriendschappelijke betrekkingen met andere staten zal onderhouden en eindelijk, dat het onmiddellijk eene nationale vergadering zal bijeenroepen.

Athene, Vrijdag.

Het voorloopig bewind is overal erkend. De burgers en studenten hebben zich tot nationale garde georganiseerd. De goederen van den koning en der koningin zijn teruggegeven.

In de zitting der Tweede Kamer van gister, is door den minister van marine ingetrokken de voordragt tot beschikbaarstelling van 14 ton voor pantsering van schepen. De discussie over de staatsbegroting is bepaald op Maandag 10 Nov.

— Hll. KK. HH. prins en prinses *Frederik* en prinses *Maria* zijn gister middag van Berlijn in goeden welstand op Hds. kasteel het Huis de Pauw aangekomen.

— Ingezeten van Oudewater hebben zich tot de Tweede Kamer gewend en hunne bezwaren medegedeeld over het nieuw aangeboden wetsontwerp nopens de regterlijke indeeling des rijks. Zij dringen er op aan, dat Oudewater bij de nieuwe reg-

terlijke indeeling moge blijven bij Rotterdam, waarbij het eigenaardig behoort.

— Het *Weekbl. van 't Regt* heeft het nieuwe ontwerp van wet op het regt van zegel medegedeeld; de daaromtrent voor enkele dagen medegedeelde hoofdbeginselen blijken ten volle juist te zijn geweest.

§— Gister, in den laten avond, is verschenen het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het nader ingediend wetsontwerp nopens het kanaal van Holland op zijn smalst en verbetering van den Waterweg van Rotterdam naar Zee. Wij kunnen daaruit voor heden slechts de volgende enkele hoofdpunten aanstippen. 41 leden hebben aan het nieuwe onderzoek deelgenomen, dat weder tot uiteenlopende bedenkingen en beschouwingen aanleiding heeft gegeven. Eene bedenking werd vooropgesteld, nl. dat de min. van oorlog en marine door hunne medeonderteekening hadden moeten doen blijken, dat zij met het voorstel instemden, hetgeen bij de doorgraving volstrekt noodig was, met het oog op 's lands defensie.

Vele leden bleven volharden bij de meening, dat splitsing van de beide werken noodzakelijk was. Door de vereeniging van beide wordt, zeide men, inbreuk gemaakt op de vrijheid van oordeel der leden, bovenal van de Eerste Kamer. Een nagenoeg gelijk aantal leden deelde niet in dat bezwaar; zij van hun kant toonden het verband aan, dat tusschen beide werken bestaat. De andere leden deden daarbij uitkomen, dat zij gelijktijdige uitvoering volstrekt niet wilden tegengaan. Vele beschouwingen werden daarover heen en weder gewisseld, die aan de eene zijde het gevaar van voorkeur van het eene werk boven het andere deden uitkomen en aan den anderen kant in de zamenkoppeling deden kennen de zucht, om, in strijd met vroegere meeningen, op het gebied der groote waterstaatswerken alles te ondernemen. Enkele leden gingen intusschen zoover van te beweren, dat, moesten beide waterwegen in één voorstel begrepen worden, diezelfde wet ook de verbetering van de Zuiderzee en die der Groninger kanalen verzekeren moest.

Op nieuw werden in twee afdeelingen de financiële bezwaren op den voorgrond gesteld, in verband met de groote uitgaven, nog benodigd voor de spoorwegen. Al die groote uitgaven zouden deels uit de koloniale baten moeten worden gevonden en ontbraken die wisselvallige baten, dan zou door belastingen in het bestaande te kort moeten worden voorzien. Het tegenwoordig kabinet schijnt, zeide men in eene der afdeelingen, zonderlinge denkbeelden te koesteren omtrent die baten, waarvan zij de financiën onafhankelijk wil maken, terwijl zij tevens zoo enorme lasten voor de schatkist in 't leven roept.

Enkele leden konden niet goedkeuren dat de aanvraag om concessie voor den waterweg van Rotterdam naar zee zoo spoedig ter zijde was gesteld. De redenering dat, in geval van concessie, de kwade kansen voor den concessionaris blijven, was hier toch evenzeer toepasselijk als bij het andere werk. De meerderheid beaamt volkomen wat daaromtrent in de Memorie van Toel. was gezegd. Verscheidene leden keurden het niet goed dat van de zijde van Rotterdam geenerlei bijdrage voor dit werk was aangeboden of verstrekt. Andere leden zagen de billijkheid van het vragen dier bijdrage niet in.

Uit het oogpunt van 's lands defensie opperden verscheidene leden bezwaren tegen het doorgraven van den Hollandschen duinketen bij Wijk aan Zee.

Op nieuw werden de vragen geopperd of de verbinding van Amsterdam langs een korteren weg met de zee noodzakelijk was en of het werk met goed gevolg zou kunnen uitgevoerd worden. Ook nu stonden de gevoelens in menig opzigt scherp tegenover elkander. Ten slotte wordt ten deze gevraagd waar het heen zou, als na de talrijke uitgebragte adviezen van deskundigen, nog altijd een nieuw onderzoek werd ingesteld over een geopperd denkbeeld of gerezen bezwaar. Zou dan wel immer een waterstaatswerk van eenig belang tot stand komen?

— Zr. Ms. korvet, Prins Maurits der Nederlanden, onder bevel van den kapl.-luit. t/z H. Kemper, is den 30. Okt. jl. van de reede van Vlissingen naar zee vertrokken, met bestemming naar Oost-Indie.

— De luit. t/z. 1. kl. G. Eeg, 1. off. a./b. van het schroefstoomschip *Cornelis Dirks* wordt met 10. Nov. a. s. op nonactiviteit gebragt en vervangen door den luit. t/z. 1. kl. J. M. Broers, 1. off. a./b. van Z. M. raderstoomschip *Cycloop*.

*— De gewezen Min. van Financiën komt in een open brief op, tegen een gezegde van den tegenwoordigen min. in de mem. van beantw. op het voorloopig verslag over zijne begrooting, »dat er een minnelijke schikking omtrent de goederen van St. Agatha was tot stand gebracht, maar hij, min., zich met de grondslagen dier overeenkomst niet kon vereenigen." Het ongunstig oordeel van den heer *Betz* zou de heer *Tets* zich hebben kunnen getroosten, maar het beweren dat er een schikking was tot stand gekomen, was onjuist, daar de zaak wel in behandeling was geweest, maar niet verder was gekomen dan tot het doen van een bod door de tegenwoordige gebruikers, welk bod door hem was aangenomen, zonder dat er echter verdere bepalingen voor eene overeenkomst gemaakt waren. Bij het departement was wel een ontwerp voor zulk eene overeenkomst gereed gemaakt, maar daar de hr. *Tets* toen eerlang zijn ambt zou nederleggen, liet hij dit rusten om zijn opvolger geheel de handen vrij te laten, die geenszins gebonden was door het aannemen van het bod, waarop van beide zijden kon worden teruggekomen. Het blijkt dus, niet waar te zijn dat er een stuk aanwezig is, dat, om in werking te treden slechts de bekrachtiging der wet behoeft. Het is niet te denken," eindigt de heer *Tets*, »dat de min. met opzet onwaarheid heeft gesproken. Dit zal dus aan eene buitengewone grove vergissing te wijten zijn."

*— Wij zullen de *Arn. Ct.* niet in hare redeneringen volgen, waar zij, ter wille der »eischen van vriendschap", met veel vrede wil nemen van wat wij omtrent het *N. Dagblad* dezer dagen zeiden, waar zij zelfs aan de vriendschap het voorrecht wil gunnen blind te zijn (een allerliefst voorrecht voorwaar). Hare groote woorden doen niet veel af. Dat de vroegere oppositie, thans ministeriële pers, niet veel anders handelde, dan nu de oppositie-pers doet, is even zeker, als dat zij dat nu wil ontkennen, en dat zij er zich over ergert, als men hare voetstappen drukt. »Klinkt den lezer bar in de ooren, wanneer men spreekt van »vergaarbak, waar ieder zijn vuil in werpt tegen de regering" en van »gemeene lasteringen en voorbedachte logens," maar 't bewijst tevens, dat men argumenten mist. Wij willen de *Arn. Ct.* herinneren, dat zij, bij hare oppositie van voor een jaar, zich er op beriep, dat haar Haagsche korrespondent zoo en zoo schreef, en zij daarvoor niet geheel verantwoordelijk kon wezen. Zeer waar. Maar is er zoo groot verschil, of de zaken onjuist zijn voorgesteld in brieven, die uit den Haag naar een blad in de provincie worden gezonden, of wel in stukken, die in een Haagsch dagblad dadelijk worden opgenomen?

De tegenwoordige ministeriële pers, die vroeger heftig oppositie voerde, schijnt thans geenerlei oppositie te kunnen dulden. De een bestrijdt die, door zooveel mogelijk alle verwijten aan de regering gedaan, te ignoreren, de ander door steeds de woorden »logen en laster" aan te grijpen, om ze hen naar 't hooft te werpen, die zich verstouten in den afgodendienst voor den eenigen meester in de regeerkunst niet in te stemmen. Wij verwonderen er ons daarbij dikwerf over, dat het met de zich noemende liberale partij gaat als met vele zoogenaamde warme liberalen, die als ze zich eenmaal op het kussen hebben weten te werken, spoedig nog al vrij aristokratisch, ja autokratisch zelfs, blijken te zijn!

Ten slotte nog dit. Wij verdedigen het *N. Dagbl.* niet, waarmede wij verre van sympathiseren. Onze neigingen zouden zeker eerder naar de *Arn. Ct.* dan naar het *N. Dagbl.* overhellen, waar het beginselen, meer dan personen geldt. Maar juist daarom ergeren wij er ons over, als wij de liberale staatslieden zien doen, wat zij als liberale opposanten ten sterkste bestreden, en als het ook bij hen te dikwerf blijkt waar te zijn: let op onze woorden, maar niet op onze daden. — Dat strijdt lijnrecht met het: wacht op onze daden!

En waar wij dan de zich noemende liberale pers zich zien wenden en kronkelen, om van beginselen te spreken, ten einde de illiberale feiten over 't hoofd te zien of te vergoelijken, waar zij den mantel der liefde greng over feiten werpt, die zij bij anderen met de heftigste woorden gispte, waar zij gunstbetoon wil in bescherming nemen, dat zij vroeger zoo terecht bestreed, dan komen wij tot de overtuiging, dat partijbelang tot alles brengt, en hopen wij op ons onafhankelijk standpunt de waarheid nog dikwerf te verdedigen.

Het antwoord der regering betreffende de zaak van het traktaat met Frankrijk, en de aftappingskwesie met België heeft het weder bewezen, dat het *N. Dagblad* de waarheid meldde, en de ministeriële pers de waarheid ter wille van 't partijbelang verzwijgt.

De stemming voor een lid voor de prov. st. in Holland is met bijna eenparige st. te Hoorn gekozen mr. *D. van Akerlaken*.

Op 26 Maart 1862 zijn bij den Rector-magnificus der Utrechtsche Hoogeschool 90 studenten ingeschreven. Daarvan studeren 66 te Utrecht, 22 in de Godgeleerdheid, 22 in de Regten, 6 in de Geneeskunde en 5 in de Wis- en Natuurkunde. Derige 24 studeren elders, en wel 5 in de Godgeleerdheid, 8 in de Regten, 9 in de Geneeskunde, 2 in de Wis- en Natuurkunde.

*— Naar aanleiding van de benoeming van Dr. *J. J. van Oosterzee* tot Hoogl. in de Theologie alhier, doet men ons opmerken, dat hij te Eemnes-binnen zijnen maatschappelijken werkkring aanving: zoodat Eemnes-binnen thans drie nog levende Hoogleeraren in de Godgeleerdheid heeft opgeleverd, namelijk de heeren *ter Haar*, *Prins* en *van Oosterzee*.

— Dr. *C. A. Engelbregt*, professor in de geschiedenis aan het Athenaeum te Amsterdam, heeft het denkbeeld opgevat, om wekelijks voor hen, die niet in de gelegenheid zijn zijne kollegiën bij te wonen, voordragten te houden over de nieuwe historie, en meer bijzonder over die van Frankrijk.

*— Wij vernemen, dat zich gisteren voor de herhalingslessen in de beginselen van reken- en meetkunde op de eerste oproeping niet minder dan 98 jonge menschen van den arbeidenden stand hebben aangegeven. Zij gevoelen nu, hoezeer zij die kundigheden missen en hoe verkeerd het was, te spoedig de school te verlaten. Het is te wenschen dat er gelegenheid en genoegzame middelen zullen gevonden worden om in die behoefte te voorzien.

— Uit Groningen meldt men, dat tot instituteur-hoofddirecteur aan het instituut voor doofstommen aldaar, in de plaats van mr. *B. T. Guyot*, benoemd is dr. *A. W. Alings*, thans kommissaris-administrateur.

*— De raad van Leeuwarden heeft bepaald, met den tegenwoordigen aannemer der gas eene nadere overeenkomst te willen aangaan, waarbij de raad zich het regt voorbehoudt ook aan anderen concessie te geven tot het leveren van gas aan particulieren, die het gas buitendien van den aannemer voor een maximum zullen bekomen.

— Te Harlingen is de begrooting ad f 152,205 aangenomen.

*— In zake het uittrekken van f 1, op de begr. voor de schutterij-muziek te Amsterdam, dient nader, dat de f 5000, voor dien post bestemd, naar onvoorzien zijn overgebracht, om beschikbaar te blijven, zoodra door den komm. der schutterij met het sted. bestuur eene schikking is getroffen, om het muziekkorps openbare uitvoeringen te doen geven.

*— Uit Meppel schrijft men van den 31. Okt.: Vele zaken zijn hier binnen korten tijd zeer veranderd; maar daaronder zijn er geen, waarvan men dit in volle waarheid meer kan zeggen dan die van 't onderwijs; de raad heeft eergisteren avond besloten, dat bij het lager onderwijs in deze stad zullen worden aangesteld elf hulponderwijzers; dit is veel, als men weet, dat vóór de nieuwe wet op 't lager onderwijs het getal hulponderwijzers zich slechts bepaalde tot drie; somtijds was er maar een enkele; eene ontstane vakature werd dikwijls in geruimen tijd niet vervuld; daarin zag men zoo geene noodzakelijkheid; en wat was toen de belooning? f 20 à f 40 's jaars en de kost bij den hoofdonderwijzer. Nu heeft de raad besloten, dat een hulponderwijzer der 1. klasse eene jaarwedde zal genieten van f 450. Voorts heeft de raad besloten tot uitbreiding en verfraaijing van het algemeene kerkhof. Eindelijk heeft de raad weder eene langdurige woordenwisseling gehouden over de tolheffing aan de Meppeler sluis, naar aanleiding van het rapport eener commissie, die voor eenige dagen deswege naar den minister van binnenlandsche zaken is geweest, ten einde te beproeven de onderwerpelijke zaak in orde te krijgen, daar de schippers die gewonnen sluis nog steeds passeren zonder iets te betalen, zoolang de raad het ontworpen tarief niet kan goedgekeurd krijgen.

*— Uit Gorinchem schrijft men ons van den 31. Okt.: Op de heden alhier gehouden St. Huberts toon- of zoogenaamde kleine beestenmarkt, waren bij overschoon weder ongeveer 6000 stuks runderen aanwezig, terwijl, zoowel reeds gisteren als heden, veel verkoop, vooral in het vette vee, plaats had tegen goede prijzen; vele buitenlandsche kooplieden bezochten de markt. Alleen de stoomboot *Stad Heusden* bracht bijna 900 passagiers en 40 runderen aan.

Door de door het gemeentebestuur genomen doelmatige maatregelen, werden, zoo door de gewone veerboot, als door de Veerpont en veersluit, die door de stoomboot *Merode* gesleept werden, telkens 130 runderen, behalve een 250tal passagiers, van hier afgevoerd, zoodat reeds heden namiddag alle lieden van de overzijde der rivier uit de stad waren vertrokken, dat anders bij oostenwind als heden, zeker eerst op morgen zou hebben plaats gehad.

— Op de paardenmarkt van den 30. Okt. waren te Zwolle 1000 stuks paarden en veulens aangebragt. Er was niet veel handel.

— Te Apeldoorn is Donderdag de eerste steen gelegd aan de gasfabriek. — In de helft van Nov. wordt z. m. op het Loo terugverwacht.

— Op de Delftsche fabriek van den heer *Heukensfeldt* is een prachtig Smirnasch tapijt besteld voor het nationaal museum te Edinburg.

— Voor het bestaan van de *Rot. Cour.* is gedurende 5 jaar nog eene toelage noodig van f 15,000 's jaars; nog slechts f 3,500 ontbreken aan die jaarlijksche bijdragen, waarvoor f 11,700 is ingeschreven.

*— Heeft onze stad zich over het algemeen te verheugen over groote veiligheid, dezer dagen hebben er zich tot ons leedwezen talrijke diefstallen voorgedaan; een groot gedeelte eener wasch toe behoorende aan den heer *Cochius*, werd van ee

bleekveld ontvreemd, van een afgesloten achter de woning van *J. E. v. Gorcum*, zijn onwettig schillende voorwerpen in handen van bezitters overgegaan, den heer *Brom* werd een trijpen paardendeek ontstolen, 16 paar diverse pantoffels zijn ontvreemd uit den winkel van den heer *W. S. Bitter* en uit de veeartsenijsschool heeft een onbekende liefhebber zich 4 wollen deken toegeëigend. Het is te hopen, dat het onwettige jeverige politie gelukken moge de misdadigers op te sporen.

*— De prok.-generaal, fungerend directeur van rijkspolitie te Utrecht, heeft magtiging verleend aan den rijksveldwachter *W. Smit* alhier, tot het aannemen eener gratifikatie, hem namens den heer *J. A. Philipse* te 's Hage aangeboden.

— Bij de regth. te Haarlem is door *J. A. van W.* tegen de legatarissen van mej. de wed. *J. v. W.* een akte ingesteld tot vernietiging van haar testament, op grond, dat daarin niet, ingevolge de bepalingen der wet, uitdrukkelijk staat vermeld, dat de voorsz. zing en afvraging van bedoelden uitersten wil der den notaris en in tegenwoordigheid der getuigen geschied.

— Den 11. Nov. wordt voor het hof van *N. H.* land in behandeling genomen de zaak van *Groot*, die, nadat het door haar ingebragte geld was verteerd, door haar man *J. Bley*, 42 jaar oud, en diens 16jarige zoon *J. Bley*, in eene kooi onder de bedstede was gestopt en opgesloten gehouden, terwijl vader en zoon in de bedstede waren gaan slapen; stonden werden de deuren voor haar gesloten, droog bleef was haar voedsel, harde bejegening haar dagelijksch lot. Door de politie werd zij in groote zwakte en onreinheid gevonden, en wel zoo, dat zij na de ontdekking, in het gasthuis overleed. De man ontkent, maar de jongeling bekennt, en zegt alleen op bevel van zijn vader te hebben gehandeld, wien hij niet durfde weêrstreven.

*— De gelegenheden tot ontspanning verdere; dat kan niet anders in eene stad, die met zijn tijd vooruitgaat en van leverde in belangrijke toeneemt. Thans noodigt de heer *Walters* telken Zondag avond het publiek in de zaal naast den schouwburg, waar de artillerie-kapel, wier naam voor goed is gevestigd, zal spelen. Gaarne wijzen wij onze lezers op die muzikale avonden, in welke men in eene aangename zaal, met goede bediening, zeer gelukkige uitvoeringen zal bijwoonen van het orkest, onder leiding van den vaardigen kapelmeester *Ruderdorff*.

*— Uit Paramaribo meldt men van den 4. Okt. dat de wet tot afschaffing der slavernij aldaar dien dag is afgekondigd, waarbij de goeverneur een proklamatie aan de slaven heeft gerigt, om hen aan te manen, zich de verleende weldaad waardig te maken, door ordeelijkheid en ondergeschiktheid.

De schooner *Schorpioen* is naar de Ma rowijne gestevend, om vervolgens naar de schijf te schieten. — Op de onder Ned. vlag varende *Laif* of the Night heeft zekere *Shepperd*, kok, den stuurman, omdat deze goed in het ruim had doen plaatsen, aangerand en toen deze naar wal wilde gaan, om bij den kapitein te klagen, hem twee steken toegebragt bij het schouderblad en aan den schedel, zoodat het mes doormidden brak, en het stuk in de wond bleef steken. Tot zelfverdediging trok de stuurman toen een Katalonisch mes en stak den aanvaller in de borst dadelijk dood. De stuurman ligt in gevaarlijken toestand in het hospitaal.

— Aan het *Kaapsche Volksblad*, dd. 20 Sept., ontleenen wij het volgende:

De zaak van de spoorwegen heeft in de Oostelijke provincie de afscheidingsbeweging vooreerst geheld ter zijde gezet. Te Port Elisabeth en Uitenhage ijvert men zeer om den spoorweg van Port Elisabeth naar Grahamstad eene wending te laten maken, die ook uitvalle, schijnt men te Uitenhage van plan te zijn, op een spoorweg van daar naar Graaf-Elisabeth aan te dringen, om later naar Graaf-Reinet te worden verlengd. Dat er veel veerkracht in de oostelijke provincie bestaat, blijkt onder andere, ook uit de onderneming te Port Elisabeth begonnen, tot vorming van eene Zuid-Afrikaansche stoomboot-maatschappij, om direkt van daar met Engeland een geregeld stoomverkeer daar te stellen. Sedert is gebleken dat de zaak door de beste lieden is opgenomen, en dat er alle kans bestaat dat de onderneming slagen zal.

Verder valt op kerkelijk gebied te melden, dat ds. *Ballot*, van George, zijn emeritaat heeft genomen; ds. *Fraser*, van Beaufort, heeft ook te kennen gegeven, dat hij weldra zijn ambt zou neêrleggen, terwijl ds. *Spijker*, van de Kaapstad, na een soortgelijke aankondiging te hebben gedaan, een aandrang van eenige gemeenteleden, beloofd heeft, aan zijn voornemen geen gevolg te geven voor dat de verrigtingen der synode zouden zijn afgelopen. Ook ds. *Smith*, van Uitenhage, moet plan hebben om te bedanken, zoodat binnen korten tijd vier van de oudst gevestigde plaatsen vakant zullen zijn. Verscheidene nieuwe gemeenten zijn nog zonder leeraren, zoodat in den laatsten tijd de vraag waar besproken is, waar nieuwe leeraren te bekomen, om al die vakante gemeenten te voorzien, en men weêr aan de hand heeft gegeven om in de behoeften uit Schotland voorzien te krijgen.

Arnhem, 31 Okt. 221 El. AP. 9.16. Gev. 9 d.
Rijnhoogte te Keulen 31 Okt. 9 v. 8 d.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de gister (Vrijdag) gehouden zitting der Tweede Kamer is o. a. ingekomen eene missive van den min. van marine, houdende kennisgeving dat het wetsontwerp tot verhooging van hoofdst. VIII der staatsbegroting voor 1862 (aankoop van pantserplaten) wordt ingetrokken, ten gevolge van de bedenkingen daartegen kenbaar gemaakt in het voorloopig verslag, behoudende de minister zich voor, op deze zaak terug te komen wanneer de begroting voor 1863 tot wet zal zijn verheven.

Daarna is in behandeling gekomen het rapport der commissie, belast geweest met het houden eener enquête over den toestand der marine.

De heer v. Bosse deed het voorstel om de komm. den dank der Kamer te betuigen voor de voortreffelijke wijze waarop zij zich van hare taak heeft getoet en verder het door haar uitgebragt rapport aan den minister van marine te verzenden.

De discussiën werden daarop gesloten, het voorstel van den heer v. Bosse zonder hoofdelijke ombonden verklaard.

Daarna zijn ter tafel gebragt de eindverslagen over de wetsontwerpen, a. tot vaststelling der begroting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen en b. tot vaststelling der staatsbegroting voor 1863.

De dag der beraadslaging over eerstgenoemd wetsontwerp zal later worden bepaald, terwijl de discussie over de Staatsbegroting zal aanvangen op Maandag 10 Nov. a. s.

Tot rapporteurs over het w. o. tot onteigening van percelen voor den aanleg van een spoorweg van Utrecht naar Kuilenburg zijn benoemd de III. v. Eck, Begram, v. Nispen v. S., v. Gollstein en Storm v. s Gravesande.

MADRID, 26 Oktober.

Het lijkt nu geen twijfel meer of maarschalk Concha heeft eene laatste poging gedaan om het ministerie te verdringen. Hij heeft bij de koningin ten sterkste er op aangedrongen, dat het noodig was terug te komen op de onbewimpelde goedkeuring van het gedrag der regering in de Mex. zaak, zich meer en meer aan de Fransche staatkunde aan te sluiten en niet te volharden in dwalingen, die voor staten van Amerika eenigen invloed uit te oefenen. De koningin heeft hem vrij koel aangehoord en antwoordde ongeveer het volgende: „De staatkunde van het kabinet is ten volle door mij goedgekeurd; volgt daaruit eenig konflikt, dan zal ik naauwkeurig nagaan wat ik te doen heb. Intusschen wensch ik, dat men wete, dat, als ik mij in de noodzakelijkheid bevond mijn kabinet te wijzigen, ik mijne nieuwe raadsheden niet zou kiezen onder hen, die openlijk hebben doen zien, dat zij in de Mexikaansche kwestie eene opinie huldigen, strijdig met die mijner tegenwoordige raadsheden.”

Te Tarragona is tusschen den aartsbisschop en de regterlijke magt een verschil gerezen. Tegen een der pastoors van de hoofdplaats der provincie was door de regtbank van eersten aanleg bevel tot gevangenneming verleend wegens een gewoon delikt. De aartsbisschop vaardigde nu, met alle plegtigheid tegen den regter, die het bevel geteekend had. Daar de bevolking van Tarragona de meest achterlijke en bitterlijk niet erg op hun gemak en niet weinig verontwaardigd tegen den bisschop, tegen wien zij dan ook een duchtige klagt aan het ministerie van justicie hebben opgezonden.

TURIJN, 26 Oktober.

De *Diritto* bevat een brief van den afgevaardigde Bacciardi, die nog al indruk heeft gemaakt, vooral zoozeer gerezen is, dat de misnoegdheid in Napels de Mincio, welke pretendent ook, die met eene krijgsmagt naar Napels kwam, zeker zou zijn van te slagen. Hij staat evenwel in deze meening alleen, en alle berichten getuigen juist van den uitnemenden geest in Zuid-Italië, en met name te Napels heer-

WEENEN, 29 Oktober.

Baron Sina, grieksche gezant bij het Oostenr. hof en schoonvader van prins *Ypsilanti*, heeft zich naar Triest begeven, om daar zijnen onttroonden soeverein te ontvangen.

Volgens brieven uit Belgrado zal het in Servie wel niet lang rustig blijven. Over de financiële hulp van Engeland tot instandhouding van Turkije wordt er gespot, terwijl men met vertrouwen rekt op de ondersteuning van Rusland en Frankrijk.

De sultan heeft bevolen dat gedurende de aanstaande Ramaza eene tentoonstelling van landbouw en nijverheids-produkten zal worden gehouden.

31 Okt. Met. 5 pCt. 70.80; Nat. 81.70; Bank. 74.—; Noord-Baanakt. —.—; Credit Anst. 221.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 240; Nieuwe Lomb. Venet. 272; Wissel op Londen 122.50.

BERLIJN, 30 Oktober.

Gisteren werd eene vergadering der Pruisische Volksvereeniging gehouden, bijgewoond door ongeveer 250 leden. De president v. *Blankenburg* hield eene lange rede, waarin o. a. het volgende voorkomt. De democratie had bij de jongste verkiezingen de overwinning behaald, daar zij zich er op verstaan had, het volk te doen geloven, dat zij de partij was, die den koning goed gezind was. Daarom was het goed, dat het volk van alle standen en uit alle provinciën bijeenstroomde, om op nieuw de oude beproefde trouw aan den troon te doen kennen. De deputatiën waren daar, om te zeggen, „dat zij geen burger-koningschap willen, met de parapluie in de hand, maar een koningschap met den schepter! Niet naar een schema waren de adressen ontstaan, maar meest uit zich zelve; zoozeer had de oproeping er toe het gansche land vuur doen vatten. Er had zich hier eene vereeniging gevormd, wier programma hij met vreugde begroette, en waarmede deze vereeniging een kon zijn, zonder daarom hare zelfstandigheid op te geven; ook zij toch had tot rigting: „Geen parlementaire regering, maar de regering van een koning van Gods genade.” Een liberaal ministerie had zijne ongeschiktheid getoond; een ministerie uit de vooruitgangspartij ware de revolutie, en de benoeming van dit ministerie was de stap over de Rubicon, die echter met kracht gedaan moest worden, hetgeen de taak was der konservatieve partij. Als zij die taak juist opvatte en vervulde, zou de zondvloed der democratie weldra verlopen en de slechtgezinde beampten zouden dan meê wegdrijven.

Omtrent het gebeurde met de kompanij te Grandenz, wordt aan een der bladen het volgende geschreven: Reeds lang was de ongelukkige 12e kompanij van het 45e regiment door kapitein v. *Besser* met de meeste hardheid behandeld; door bovengematige inspanning en eene reeks van voorschriften, als b. v. het dertig malen herhaalde bevel tot dezelfde geweergreep, buitengemeen lang staan met geprepareerd geweer en dergelijke, was de stemming der kompanij ten zeerste verbitterd. Een bezwaarschrift, bij den majoor ingediend, werd als ongegrond teruggegeven, daar de manschappen geen bepaalde overtredingen tegen de reglementen en disciplinevoorschriften wisten aan te wijzen. Dientengevolge werd het gedrag van den kapitein nu nog erger, totdat het tot de afspraak leidde, hem gehoorzaamheid te weigeren. De vaandrig der kompanij, die hiervan wist en gaarne het ergste ware voorgekomen, gaf den kapitein en den majoor en regimentskommandant er kennis van en verzocht hun, op den bepaalden dag niet te kommanderen en aldus tijd tot eene bemiddeling te geven. Kapitein v. *Besser* echter trad voor zijne kompanij, die zijn driemaal herhaald „goeden morgen” onbeantwoord liet, en trots zijn kommando, geweer in rust staan bleef. De majoor liet andere officieren het bevel der kompanij op zich nemen en dezen werden stipt gehoorzaamd; v. *Besser* nam nog eene proef, door tien man voor het front te roepen en grepen te kommanderen, deze gehoorzaamden, doch toen zij weder in de kompanij getreden waren, was alles weer als vroeger. V. *Besser* had door zijn, bij de militairen gewoon, maar dikwijls verzuimd „goeden morgen”, zich in eene goede stelling gebragt, doordien hij bij het proces kon aanvoeren, dat hij zijne manschappen vriendelijk behandeld had en de grond voor hun gedrag dus niet in hem lag.

De politie-president van Breslau heeft, op grond eener bestaande politie-verordening, de openbare oproepingen tot geldinzamelingen voor de familiën der veroordeelde Grandenzer kompanij verboden, met de bijvoeging, dat elk blad, dat eene overtreding van dit verbod mogt bevatten, in beslag genomen zou worden.

Prins *Hohenlohe*, de schoonzoon van den Keurvorst van Hessen, is volgens de *National Zeitung*, naar Amerika afgereisd, met achterlating van vrouw en een kind en een aanzienlijken schuldenlast.

In de *Bank Ztg.* leest men, dat aan de Pruisische pers sedert de optreding van het kabinet v. *Roon*—v. d. *Heydt* 50 processen zijn aangedaan. Onder het ministerie *Manteuffel* was het lang zoo veel niet.

Krachtens eenige artikelen van een reglement van 1710 zijn de processen in huwelijkszaken, over testamenten en erfenissen onder de Israëlieten te Hamburg tot dusverre beoordeeld naar het Mozaïsch regt. De Tweede Kamer dier vrijstad heeft in hare zitting van 25 Okt. de desbetreffende artikelen van genoemd reglement ingetrokken.

De regtbank te Hannover heeft gekonstateerd, dat het deficit door den generaal v. *Hedemann*, belast met het beheer der civiele lijst, in die administratie gelaten, bedraagt 50,000 th. van de koninkl. familie, 70,000 th. van zijne echtgenoot en 10,000 th. van zijn broeder. Het actief bedraagt 50,000 th.

Ten gevolge van het buitengewoon vroegtijdig invallen van de vorst in Noordelijk Finland, is de oogst aldaar bijna totaal vernield, zoodat 574,000 inwoners aan hongersnood zijn blootgesteld.

MUNCHEN 29 Oktober.

De aankomst van koning *Otto* wordt morgen aan ons hof verwacht.

Gisteren is, naar aanleiding van het gebeurde in Griekenland, een familieraad gehouden der hier aanwezige leden van het koninklijk huis.

LONDEN, 30 Oktober.

In een toespraak aan zijne kiezers te Rochdale heeft de heer *Cobden* in het breede de zaken van Amerika besproken en gezegd, dat voorspellingen in deze niets baatten, maar hij geloofde toch niet, dat eene scheiding van Noord en Zuid zou volgen. Eene innenging zou ons geen katoen bezorgen en de N. Amerikanen slechts tot eendragtigen tegenstand brengen. Toen de N. Amerikanen slechts 2½ millioen sterk waren kon Engeland het gezag niet behouden, zou het nu eene natie, die 10 maal sterker is, de wetten willen voorschrijven? De Engelschen verbeelden zich dikwerf, dat zij tot alles in staat zijn, maar dat denkbeeld mogen zij wel laten varen. Spr. zeide, dat het veel goedkoopere zal uitkomen, alle lediglopende arbeiders, zoolang de katoen-krisis duurt, dagelijks op schilpadsoep en champagne-wijn te onthalen, dan met geweld katoen uit Amerika te gaan halen. Zes maanden oorlog tegen Amerika zouden meer kosten, dan gedurende tien jaren die werklieden op een ruimen voet te onderhouden. Neen, zeide de Spr., laten we liever in het zeeregt de noodige wijzigingen zien te verkrijgen, om te maken dat neutrale volken in oorlogstijd niet bijna evenveel nadeel lijden als de oorlogvoerende partij. De spreker kwam na dit alles weer ongemerkt op zijn bekend thema: de noodzakelijkheid eener parlementaire hervorming en vermindering van het militaire budget, hoofdzakelijk nederkomende op zijne daaromtrent reeds vroeger geuite gevoelens, met het gevolg, dat eene door hem voorgestelde resolutie betreffende die hervorming en vermindering van belastingen door de vergadering, ten getale van ruim 300 personen, met eenparige stemmen aangenomen werd.

In Lancaster zijn thans 150,000 fabriek-arbeiders geheel zonder werk en werken 150,000 slechts een gedeelte van den dag. 215,000 personen genieten op eene of andere wijze onderstand, waardoor in 'onderhoud van 450,000 menschen (oud en jong) wordt voorzien. Voor de winter ten einde is rekent men het getal bedeeden tot 500,000 te zien klimmen. — Van de 85,000 inwoners van Preston (waar van de 87 spinnerijen 54 gesloten zijn) worden er 52,000 bedeed.

The *London en China Telegraph* geeft een zeer gunstig bericht over de proeven der zijdeteelt op Java en berigt, dat de nederlandsche regering de meest mogelijke aanmoediging aan partikulieren geven zal. De zijdevormen in April jl. uit Sam aan-gebragt vernieuwden zich naar wensch en de zijde die zij voortbrengen wordt op f 742,50 per pikol geschat.

De kamer van koophandel te Nieuw-York heeft besloten te verklaren, dat het verbranden van de *Brilliant*, door de *Alabama* eene onmenschenlijke daad is. Bij het nemen van dit besluit werd er in die kamer zeer geklaagd over de houding van Engeland, die men niet langer als een onzijdige zou kunnen beschouwen, indien men aldaar voortging met schepen voor de Zuidelijken te laten bouwen, uitrusten en met Britsche matrozen bemannen, enkel met het doel om Amerikaansche schepen te plunderen, zooals dit met de *Alabama* het geval was geweest. — Bij zulke handelingen van Engeland had de achterdocht van kommode *Wilkes* jegens Engelsche schepen volstrekt niets bevreemden is meer. 't Is dus tusschen die beide mogendheden nog alles behalve *coulour de rose*.

31 Okt. Gev. 95½; Mexiko 5 pCt. 55; Peru 4½ pCt. —; Venez. 5 pCt. 29½, 1 pCt. —; Port. 3 pCt. —; Sp. 5 pCt. —, 2 pCt. 45¾; Russ. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. 5 pCt. 84.

PARIS, 30 Oktober.

De grootvorstin *Maria van Leuchtenberg* is te Parijs aangekomen en heeft gisteren eene audientie bij den keizer op St. Cloud gehad. Zoo als men begrijpen kan, verkrijgen de geruchten der kandidatuur van den hertog van *Leuchtenberg*, den zoon dezer steeds op politiek terrein werkzame vrouw, door haar verblijf te Parijs nieuw voedsel.

Men verzekert, dat de heer *Drouin de Lhuys* het antwoord op de cirkulaire van generaal *Durando* verzonden en daarin duidelijk het voornemen der keizerlijke regering te kennen gegeven heeft, hare troepen te Rome te laten.

Aan de dagbladen is van regeringswege uitdrukkelijk verboden, geruchten van vermeende kabinetsveranderingen of van vermeende oneenigheden onder de leden van het kabinet mede te deelen. Elke zinspeling op die geruchten zou aanleiding geven tot regtsvervolgingen overeenkomstig art. 15 van het keizerlijk besluit van 17 Februarij 1852.

De *Magenta*, een pantserschip, is nu geheel gereed. Het is voorzien van een gegoten stalen spoor van drie Ned. ellen lang en wegende 15,000 kilo.

Eindelijk heeft zij dan toch iets goeds gedaan, kan men nu gelukkig van de krinoline zeggen, waarvan men tot dusverre slechts verhaalde, dat zij de oorzaak was van veler ellendig einde. In de haven van Calais is eene vrouw in het water gevallen, juist op een punt en een oogenblik, waarop zij zeer moeilijk te redden ware geweest. De krinoline echter, want ieder draagt ze daar, hield haar boven water, waar ze heel gemakkelijk bleef drijven, tot haar een bootje op sleeptouw nam.

Snijpersdruk van L. E. BOSCH EN ZO